

Rumspringa onderzoekt de waarheid

Rineke Rosenboom en Iona Daniel nemen hun publiek mee in hun gezamenlijke verleden bij een sekte, De Kring van Welsh. Een theatermockumentary over eenheid, vrijheid en waarheid. Gezien: za. 27/5/2017, Theater Bellevue, Amsterdam.

Door Hieke van Hoogdalem

Waarom gaan mensen bij een sekte? Dat kon ik me nooit voorstellen, en velen met mij. Maar wie eenmaal de theatervoorstelling Rumspringa van tekstschrijvers Iona & Rineke en de rockband Shaking Godspeed heeft gezien, kan zich akelig goed inleven in zulke personen.

In de voorstelling proberen Iona en Rineke een jongen op te sporen die na zijn mislukte initiatierite uit De Kring is verstoten. Terwijl ze die zoektocht ontvouwen, spelen ze tussendoor scènes uit hun tijd bij De Kring. Zo krijgt het publiek een goed beeld van hoe zo'n gemeenschap werkt, wat die eenheid is (het individu als ondergeschikte aan de groep), wat vrijheid en waarheid betekenen binnen de regels en grenzen van zo'n sekte en hoe sekteleiden zich laten mindf*cken. Zelfs als ze doorhebben dat het verhaal dat ze kennen, niet waar kán zijn, maar daar toch aan proberen vast te houden. Want ja, uiteindelijk is ieder verhaal maar een verhaal en heeft iedereen zijn eigen waarheid.

Het verhaal is compleet verzonnen, maar wordt zeer geloofwaardig gebracht. Dat komt behalve door de bijzonder creatieve geesten van de auteurs-acteurs ("Het is ons eigen verhaal, dus het zou raar zijn om dat door anderen te laten spelen"), ook door de details. Allereerst natuurlijk het feit dat de acteurs het brengen als autobiografisch. En daarnaast: De Kring heeft een logo met een verhaal erachter dat zelfs op het drumstel staat afgebeeld, er zijn folders beschikbaar en het opsporingsverhaal wordt ondersteund door o.a. foto's, plattegronden, schema's en een geboorteadvertentie. Allemaal te zien op zo'n heerlijk archaïsche overheadprojector. Daarnaast komen in interviews met afvalligen ook nog eens heel wat details over De Kring aan bod, o.a. over hoe ingewijden omgaan met die afvalligen, die ze muizen noemen.

De voorstelling doet denken aan een Griekse tragedie. De band levert – net als het koor destijds – commentaar op wat de acteurs doen. Sterker nog: de bandleden hebben soms ook individueel een rol in het stuk. Zo speelt één van mannen Rinekes vader.

De spanningsopbouw is subliem, het verhaal is creatief en intelligent geschreven en de hoeveelheid speel- en verteltechnieken die elkaar afwisselen is uitstekend en perfect ondersteunend aan het verhaal. De onderbroken chronologie voelt heel organisch en logisch aan en geeft de voorstelling extra spanning. Ik wil graag meer producties van deze schrijfsters zien.

Kleine kritische noot: ik vond de muziek veel te hard en ik kwam er maar niet achter wat de functie was van het patroon en de groene stenenstapels (in andere landen markeerpunten tijdens wandelingen) op de vloer.

Maar verder: duimen omhoog, petje af en een diepe buiging. I want more!